

Justerad mål och budgetprocess under 2020

Mål och budget 2021-23

Våren 2020

Processteg och datum

APRIL	16-17 april	Mittenstyret-konferens Fokus på mål, uppdrag och texter i Mål och budget, investeringar samt genomgång av program och planer.
	23 april	Nämnder och bolag lämnar in underlag till mars/apriluppföljning Fokus för uppföljningen är konsekvenserna av covid-19 samt andra större avvikelser utifrån ekonomi, personal och verksamhet.
	29 april	Ny skatteunderlagsprognos lanseras Ekonomiska förutsättningar tas fram.
MAJ	13 maj	Preliminär befolkningsprognos lanseras
	15 maj	Sammanställd mars/apriluppföljning klar
	14-15 maj	Budgetkonferens Fokus: nuläge/konsekvenser/framåt utifrån mars/apriluppföljning, uppdrag, mål och texter i Mål och budget, investeringar (lokal försörjningsplaner) och eventuellt ägardirektiv kopplat till fastighetsbolag.
	31 maj	Omvärldsanalys 2.0 sammanställd som underlag för VP/AP.
JUNI	8 juni	Inleverans investeringar.
	11 juni	Redaktionskommittémöte Fokus på riskanalys, omvärldsanalys och VP/AP-start.
JUNI-AUGUSTI	Juni-20 augusti	Intern politisk remiss i Mittenstyret Fokus på uppdragen.

Hösten 2020

Processteg och datum

AUGUSTI	27 aug	Förvaltningarna lämnar in uppdaterat PPT-material
SEPTEMBER	1 sep	Beredningsdag Alla – inklusive oppositionspartierna – får del av de ekonomiska underlagen (Excel) som ligger till grund för presentationerna under beredningsdagen.
	25 sep	Mål och budget 2021-2023 skickas på remiss till nämnder och bolag
	9 okt	Inlämning av yttrande (kvalitetssäkring) från nämnder och bolag
OKTOBER	21 okt	Kommunstyrelsen
NOVEMBER	2-3 nov	Kommunfullmäktige

Mål och budget 2021-2023

Uppdaterad omvärldsanalys

FEM GLOBALA TRENDER

Nio regionala trender som påverkar kommunen

KLIMAT- FÖRÄNDRING

Miljö- och
klimatförändringar

DEMOGRAFISK FÖRÄNDRING

Ökat fokus på livsmiljö
och boende

Åldrande befolkning

TEKNIK- UTVECKLING

Ökad digitalisering

Förändrade
kompetens- och
utbildningsbehov

GLOBALISERING

Internationalisering
och global rörlighet

VÄRDERINGS- FÖRÄNDRING

Ökad polarisering

Ökat fokus på
jämfällldhet

Ökad mångfald

Covid-19

**Krisläget för företagen
förvärras**

**”Myndigheternas information
riskerar att feltolkas”**

Unga förlorarna vid rekordhöga varsel

SÅ SLÅR CORONAVIRUSET MOT EKONOMIN

**”Vi har aldrig tidigare sett så höga
varseltal”**

**Kommunerna befärrar personal-
och materialbrist under
coronapandemin**

**Varnar för motsättningar i
coronans spår**

► Arbetslöshet, begränsningar i skolan och förenings-
kan försämra folkhälsan, varnar MSB.

**FÖR BARN I UTSATTET
ÄR CORONA MER ÄN
ETT VIRUS**

”Arbetslöshet och kris skapar både psykisk och fysisk ohälsa”

Exempel på centrala aspekter av covid-19 : social sammanhållning och välmående • näringslivsutveckling och egenförsörjning • samhällsekonomi • strukturomvandling och klimat • internationalisering och global rörlighet • osv.

Ekonomiska förutsättningar

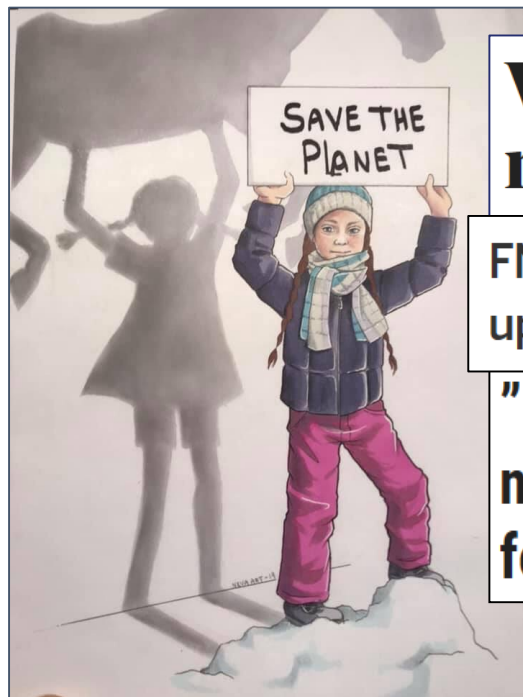
Viktiga utgångspunkter för åren 2020-2023:

- Försämrade ekonomiska utsikter: varsel, konkurser, lägre BNP-tillväxt, minskad sysselsättning och vikande skatteunderlag.
- En höjd avgift till kostnadsutjämningsystemet.
- Fortsatt demografiskt tryck, ökande antal barn och äldre, fortsatt behov av investeringar.
- Konsekvens: ett ökande gap mellan behov och resurser.
- Åtgärder såsom effektiviseringar, omprioriteringar, ny teknik och förändrade arbetssätt krävs för att klara av välfärdsuppdraget.

Klimatförändring

Miljö- och klimatförändringar

KLIMATFÖRÄNDRING

Världen klimatstrejkade rekordmånga i Sverige

FN: Människan måste hejda uppvärmningen till 2030

"Beteendeförändringar – en nyckel för omställningen till fossilfrihet"

NYHET

Världens storstäder utlyser klimatnödläge

Städerna har nyckeln till klimatomställningen

Rekordhög nivåer av växthusgaser

Trots att världens länder har kommit överens om att minska sina utsläpp av växthusgaser fortsätter halterna att öka i atmosfären.

Klimatförändring

Konsekvenser av covid-19

Miljö- och klimatförändringar

- Utsläppen av växthusgaser begränsas tillfälligt.
- Effekten på den långsiktiga trenden – med stigande utsläpp – bedöms som liten om inte åtgärder vidtas.
- Vid finanskris minskade de globala utsläppen med 1,2 procent, men ökade året därpå med 5,2 procent. Stor risk för liknande rekyl nu när länder vill kickstarta sina ekonomier.
- Redan nu ses tecken på att företag drar ner på hållbarhetsarbetet, och statliga lånegarantier ges utan hållbarhetskrav.
- Dock stor politisk enighet bakom fastställda miljö- och klimatmål globalt och nationellt.

Miljö- och klimatförändringar

Förändringstryck:

Kraftigt och snabbt minska utsläppen av växthusgaser.

Integrera miljö- och klimatperspektiven för en cirkulär ekonomi.

Skydda, utveckla och använda ekosystemtjänsterna.

Klimatanpassa med förebyggande åtgärder.

Värderingsförändring

Ökad polarisering

Ökat fokus på jämställdhet

Ökad mångfald

VÄRDERINGSFÖRÄNDRING

Hållbarhet

Nu ökar kraven på social hållbarhet i städerna

Den största utmaningen i dagens stadsutveckling är hållbarheten. V
munerna med so

Lång väg kvar till jämställdhet

Kommuner vill bort från listan över särskilt utsatta områden

hushåll ökat de
264 kommuner och
2014 och 2015.

*Debattinlägg: "Bara i ett jämlikt
samhälle kan vi känna tillit till
varandra och till samhället i
stort."*

Vi blir allt mindre överens om fakta

Barnkonventionen blir svensk lag

Inkomstklyftorna ökar i 286 kommuner - här är hela listan

Värderingsförändring

Konsekvenser av covid-19

Ökad polarisering

- Risk för ökad ojämlikhet.
- Slår hårdare mot socioekonomiskt svaga grupper:
 - **Smittorisk.** Trångboddhet, underliggande ohälsa, kontaktyrken.
 - **Utbildning.** Risk halka efter när utbildning sker på distans.
 - **Ekonomi.** Arbetslöshet, hög arbetsbelastning.
- Tendens till ökad social oro och otrygghet.

Ökat fokus på jämställdhet

- Risk för ökad ojämlikhet mellan kvinnor och män
 - **Ekonomi.** Män högre utsträckning arbetslösa, men har större ägande. Kvinnor med svag anknytning till arbetsmarknaden drabbas hårt.
 - **Hälsa.** Ekonomisk oro och isolering ökar psykisk ohälsa, framför allt bland kvinnor. Självordsfrekvens ökar främst bland äldre män.
 - **Våld** i nära relationer ökar.

Ökad mångfald

- Myndigheters förmåga att nå ut och tillgängliggöra information centralt för att motverka smittspridning.
- Desinformation och påverkanskampanjer.
- Tilliten till samhällsinstitutioner påverkas av krishanteringens resultat.

Ökad polarisering

Förändringstryck:

Stärka framtidstron och öka samhörigheten.

Motverka socioekonomisk segregation.

Arbeta för integration till följd av migrationsförändringar.

Hantera åsiktpolarisering i ett nytt kommunikationslandskap.

Ökat fokus på jämställdhet

Förändringstryck:

Värna ungas välmående och motverka framtida marginalisering.

Bli en kommun fri från trakasserier och våld.

Bidra till att bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden.

Ökad mångfald

Förändringstryck:

Möta olikheter för att skapa likvärdiga möjligheter.

Förstärka demokratiska värden och öka delaktigheten.

Dra nytta av mångfald för att stärka verksamheterna.

Demografisk förändring

Ökat fokus på livsmiljö och boende
Åldrande befolkning

DEMOGRAFISK FÖRÄNDRING

Dagens urbanisering –
inte på landsbygdens
bekostnad

**Försörjningsbördan ökar –
Färre ska försörja fler**

De som arbetar kommer i framtiden att få försörja
fler som inte arbetar. Fördubblas de närmaste

**Pensionsåldern i
Sverige höjs nästa år**

Publicerad 13 oktober 2019

Invandring avgörande för framtidens
befolkning

**Så ska södra Uppsala växa –
33.000 nya bostäder**

Tiotusentals nya bostäder, en ny tågstation och nya spårvagnslinjer.

Nu står det k

NU VÄNTAS BEFOLKNINGEN ÖKA SNABBT

I januari 2017 blev vi fler än 10 miljoner invånare. Om tio år, 2028, beräknas folkmängden ha ökat med 1 miljon och befolkningen i Sverige passerar elva miljoner. År 2070 kommer vi vara nästan 13 miljoner i Sverige, enligt befolkningsprognosen som SCB:s statistiker har tagit fram.

Demografisk förändring

Konsekvenser av covid-19

Ökat fokus på livsmiljö och boende

- Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter kan tillfälligt minska.
- Hushållens betalningsförmåga kan avstanna bostadsprojekt.
- Fastighetsföretag drabbas av nedgång i besöksnäring och detaljhandel – tomma lokaler.
- Byggprojekt kan komma att skjutas fram/omformas till en efterfrågebild som omstöpts av krisen.
- Strukturomvandling kan t ex leda fram till nya affärsmodeller och nya lokalbehov (inkl. dess lokalisering).

Åldrande befolkning

- Kraven på kommunal vård och omsorg ökar. Hög arbetsbelastning, stora behov.
- Skärpta rutiner och besöksförbud kan bli varaktiga.
- Åtgärder innebär risk för isolering och ensamhet. Detta kan leda till psykisk ohälsa (PTSD och depression).
- Äldre i åldern 65-79 växande tillgång på arbetsmarknaden, och inom ideella verksamheter – detta sätts nu på spel.
- Framtida utformning av äldreboenden påverkas.
- Statusen på yrken inom vård och omsorg kan komma att öka.

Ökat fokus på livsmiljö och boende

Förändringstryck:

Säkerställa en hållbar samhällsbyggnad god ekonomisk hushållning.

Säkra en fullgod bostadsförsörjning som omfattar alla.

Öka attraktiviteten i hela Uppsala.

Skapa en flexibel och dynamiskt bebyggd miljö.

Åldrande befolkning

Förändringstryck:

Tänka nytt och vara nyskapande.

Ta vara på äldres arbetsförmåga, erfarenhet och engagemang.

Utveckla ett äldrevänligt samhälle.

Teknikutveckling

Ökad digitalisering

Förändrade kompetens- och utbildningsbehov

TEKNIKUTVECKLING

Löfven: Många jobb tillkommer i framtiden

Stefan Löfv
utsågs han
- Världen s
globaliserin

Förändrade arbetssätt minskar rekryteringsbehoven

Det finns
arbetssätt
är stor en

Minister: Livslånga lärandet ska stärkas

Ekonomi

SKL-ekonom: Robotar kommer göra allt fler kommunjobb

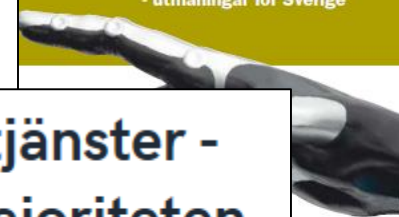
Digitala samhällstjänster - underlättar för majoriteten men inte för alla

STIFTELSEN FÖR STRATEGISK FORSKNING

Vårtannat jobb automatiseras

inom 20 år

- utmaningar för Sverige

Teknikutveckling

Konsekvenser av covid-19

Ökad digitalisering

- Ökad användning av digitala verktyg. Nya arbetsformer skapas. Ökad kreativitet (t ex digitala kulturevenemang)
- Behov och utmaningar synliggörs – kapacitet i systemen, IT-stöd för digitala möten, sammanträden och undervisning samt hantering av sekretessinformation.
- Kommunens digitala mognad ökar – ger ökad nytta för medarbetare samt de som bor, verkar och besöker Uppsala.
- Utanförskapet ökar bland dem som inte är digitala – uträtta ärenden, risk att bli isolerad, risk att utsättas för smitta.

Förändrade kompetensbehov

- Krisen drabbar besöksnäring och detaljhandel. Även vid en snabb återhämtning kan efterfrågetappet leda till förlust av 1 000-2 000 jobb i Uppsala i år.
- Under finanskrisen tappade Uppsala 2 350 jobb, ett riktmärke för ”worst case scenario”. Om nedstängning av samhället fortgår längre tid kan siffran mer än dubbleras.
- De kunskapsintensiva näringarna, inklusive life science, bedöms klara sig relativt bra.
- Krisen drabbar de som står långt från arbetsmarknaden – såsom unga, äldre, lågutbildade, nyanlända – hårt. Minskade möjligheter till egenförsörjning.

Ökad digitalisering

Förändringstryck:

Digitalisera kommunal verksamhet för ökad samhällsnytta.

Motverka digitaliseringens risker.

Använda datadrivet beslutsfattande för samhällsnytta.

Stärka den digitala ekonomin.

Förändrade kompetens- och utbildningsbehov

Förändringstryck:

Förbättra matchningen på arbetsmarknaden.

Skapa förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, växa, ställa om och överleva.

Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Samarbeta med kompetenser inom och utanför kommunens organisation.

Globalisering

Ökad internationalisering och global rörlighet

GLOBALISERING

EKONOMI

Studie: Vanligare att bolag flyttar hem

Regeringen preppar för hård brexit

Svensk turism slår rekord: ”Stolt att stanna hemma”

Uppsala universitet fortsatt ett av de bästa

Konjunkturprognos: Svensk tillväxt bromsar in kraftigt

Maktskifte i Bryssel: von der Leyen vid rodret – fokus på klimatfrågan och teknik

SLU topp tre i världen

Vårt svenska lantbruksuniversitet klättrar vidare mot toppen på listan över världens högst rankade universitet.

Globalisering

Konsekvenser av covid-19

Internationalisering och global rörlighet

- Stängda gränser påverkar inflöde av investeringar, etableringar, spetskompetens och besökare.
- Företagens produktionskedjor och försörjningslinjer påverkas. Ser över sin framtida lagerhållning och logistik. Fler verksamheter och processer kan nationaliseras.
- En recession i världsekonomin är att vänta, med direkt påverkan på Sverige och kommunalt skatteunderlag.
- Civilförsvarsarbetet allt viktigare.

Ökad internationalisering och global rörlighet

Förändringstryck:

Stärka Uppsalas internationella attraktionskraft.

Verka för en större arbetsmarknadsregion.

Samarbeta för att öka säkerhet och trygghet.

Vara förberedd på ändrade ekonomiska förutsättningar.

Utvecklingsarbeten

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/sa-arbetar-vi-med-olika-amnen/cykel/>

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/sa-arbetar-vi-med-olika-amnen/aldrevanlig-kommun/>

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/sa-arbetar-vi-med-olika-amnen/sa-arbetar-vi-med-trygghet-och-sakerhet/>

Så arbetar vi med: **Äldrevänlig kommun**

Uppsala kommun vill förbättra äldres möjligheter att leva ett hälsosamt och oberoende liv och öka deras delaktighet i samhällsfrågor.

Vårt mål:
Att förbättra äldres möjligheter att leva ett hälsosamt och oberoende liv med ökad delaktighet i samhällsfrågor.

[Mål och vision för att bli en äldrevänlig kommun](#)

Så arbetar vi med: **Cykel**

Här kan du läsa om hur kommunen arbetar med cykelfrågor. Om du vill ha löpande information om vad som är på gång för dig som är cyklist i Uppsala kan du anmäla dig till nyhetsbrevet.

Vårt mål:
Vara en av de främsta kommunerna i Sverige när det gäller framkomlighet och säkerhet för cyklister.

Så arbetar vi med: **Trygghet och säkerhet**

I Uppsala ska trygghet vara en rättighet för alla - inte ett privilegium för några få. För att Uppsala ska vara en attraktiv kommun att leva, verka och vistas i behöver vi arbeta förebyggande med trygghet och säkerhet.

Vårt mål:
Alla Uppsalabor ska kunna leva ett gott liv och känna framtidstro.

[Läs kommunens handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018-2022](#)

